

את נהנית לרכל?

אוי ואבוי:

הרכילות

המחבר

מחבר כתבה זו, ד"ר תיאודור איזק רובין, הוא פסיכואנליטי קן ניו-יורקי ידוע, מחברם של רבי-המכר "דוד וליוה" ו"חספר הדק מאת פסיכיאטר שמו לשעבר".

ד"ר רובין

מתבשל במטבח וחדר-המיטות של השכנה — ולא רק השכנה, היא איננה מעניינת מספיק בעיני עצמה, וחשה שהיא חיה רק באמצעות חיייהם של אחרים. היא מפיעה רכילות על בסיס של מיסחר הוגן: תמורת הסיפורים שהיא מפיעה, היא מצפה לסיפורים בחזרה, דבר המגדיל את מלאי החיים הסינטיים שלה. רכילאית זו ניתנת לגילוי בכך שהיא נהנית לשמוע לא פחות מל-השמיע.

המפתח:

רכילאית זו מתרננת בדרך כלל ביקור שומעים גברי — ובזאת ניתן לגלות אותה. עבורה לרכילות יש משמעות מינית: נסיון עגום למתוח ולפלטט.

רכילות שכונה אמת

קדושה:

זאת מאמינה בכנות שהרכילות שלה עוזרת לטהר את העולם. כשהיא מרכלת, היא מאשימה בכך ומענישה את המושמעים שלה — הראויים כמוהו לעונש זה.

בליבה פנימה מקנאה הקדושה בחוטאים ומשתוקקת לנהוג כמוהם, אך אינה מסוגלת להשתחרר ממעצורה. הרכילות הצורבת היא עבורה אמצעי לדיכוי הפיתוי, התשוקות הכמוסות והמאבקים הפנימיים הלוחצים אותה.

דוברת האמת:

רכילאית זו לעולם אינה מגוימת או ממציאה סיפורים. סימן-ההיכר שלה: הרכילות שלה היא תמיד אמת לאמיתה. ובפיה, ה"אמת" היא נשק קטלני דיו להרוס כל אויב. הסיבות למצבה יכולות להיות כל אחת מאלו שנימנו לעיל, אך הרציונליזציה שלה היא — האמת: "אני מרכלת" היא תסען באמונה שלמה. "מעולם לא הוצאתי מילת רכילות מפיו. אני מספרת רק את האמת" והאמת היא, שהיא באמת איננה חשה כיצד היא הופכת את האמת לכלי-נשק, כדי לסגוע באחרים.

אומללה מוכז — הרכילאית

משותפת לכול הרכילאיות הפתולוגיות, ללא הבדל מה מגיע אותן, הוא

את הרכילות, שהרכילות היא מחלה נשית וחקא, המציא מן הסתם, איזה גבר רכלן. האמת היא, כמוהו, שאין כימעט אדם, גבר כאשה, שאינו מרכל. כל עוד זה במידה, אין בכך כל בעיה. אולם יש אנשים שאצלם הרכילות היא דרך חיים. עבורם, זוהי צורת תגובה כרונית על בעייה נפשית. אין משום כך מקום להסתכל על הרכלן בהסתייגות. הרכלנים אינם רכלנים בגלל שהם נהנים מזה. האמת היא שאלה אנשים סובלים, אך אין ביכולתם להפסיק לרכל — ללא עזרה פסיכיאטרית.

העיקר שהמה יעבוד

פני שננתח את סוגי הרכילויות, ונראה כיצד צורת הרכילות שלהם מצביעה על הליקוי הנפשי ממנו הן סובלות, כדאי שנשאל: מדוע בכלל מרכלת המרכלת? קיימות כמה סיבות.

ישנה פעילות הפה הכרונית. אצלה מרוכזות התחושות באיזור הפה. (כמוהו שישנם גם גברים כאלה). אשה כזו נוטה להסריז בדיבור, באכילה, או בשניהם. במיוחד פעיל פיה כאשר היא מודאגת. לרכילות שלה ישנה מטרה יחידה: לגרום לכך שפיה יהיה פעיל, דבר המקל על דאגתה.

אולם הסיבה הנפוצה ביותר לרכילות — לרכילות מרושעת — הוא זעם כבוש או מודחק.

נשים רבות אינן מסוגלות לתת ביטוי לכעסן. הן משתוקקות להיות חביבות ואהובות על סביבתן, יודעות כי גילוי כעס יפגע בתדמיתן זו.

המוצא עבורן: רכילות סוגעת ומשמיעה. מובן שכל התהליך הזה הוא תהליך-כרת, והמרכלת תכחיש שהיא זועמת על נושא הרכילות שלה, בו היא סוגעת.

כאשר מצבה של אשה כזו הוא חמור יותר, היא תהיה מוכנה להשמיץ ולרכל על כל אחד, לא רק על מישהו שנוא, כדי להקל על שינאתה-העצמית.

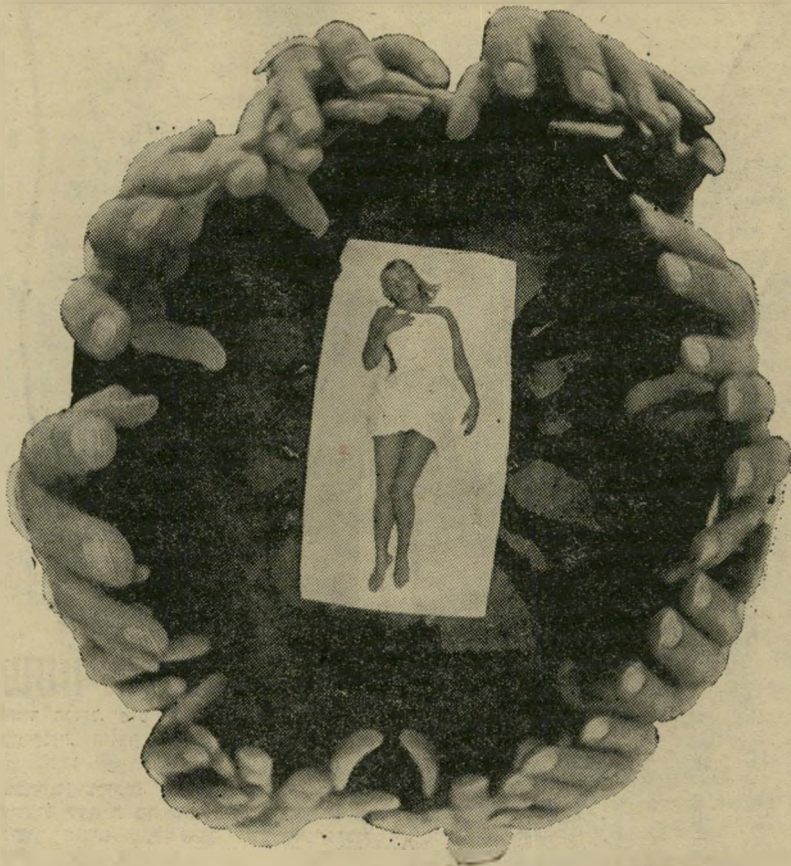
השמצה לצורך הערכה

צד הרגון ניתן לסווג גם את אתה כינאה.

כאשר האדם המקנא מרכל על ומשמיץ את נושא קינאתו, הוא מנסה להמעיס בכך מדמותו של ההוא, ובזאת לצמצם את היצור לקנא בו. גורם נוסף: מאחר שקיימה היא גם ביטוי — אחד הביטויים — לביטחון עצמי מעורער, הרי שהמעטת דמות היריב מוסיפה באופן אוטומטי להעלאת ערכה של המרכלת בעיני עצמה.

או כך, מכל מקום, נדמה לה לרגע קל. שיעמום ואדישות הם סיבה נוספת לרכילות. כאשר הרכילאית מרגישה עצמה מנותקת מהמתרחש סביבה, היא מחפשת מוצא למצבה ברכילות, המאפשר לה ליהפך למרכז ההתעניינות.

אלו הן הסיבות היסודיות לרכילות. על

לינהוי נכפשי

חוסר יכולתן להכיר בכך, שהרכילות פוגעת ברכילות יותר מאשר בקורבנותיה. לא חשוב כמה פיקחית הרכילנית, ואלו שיטות היא נוקטת להסוות רכילותה — במקום או במאוחר, ולרוב די במקום, היא נחשפת, סיפוריה מתגלים כמו שהם — רכילות משמיענית — והיחס אליה מצד סביבתה נהיה היחס הקריר והלא-אוהד, לו זוכים תמיד נודניקים וטיפוסים אנטיפאטיים.

רכלנים כרוניים הם אנשים אומללים, ותו-צאתה היחידה של הרכילות שהם משכשכים בה, היא הגברת רגשי שינאתם העצמית. הרכילות היא מעגל-קסמים הרסני, שבראשיתו מנסה הרכלן להקל על בעייתו הנפשית, אך סופו הוא נותר, מבחינה ריגשית, מרוקן יותר, מדוכא יותר, מת יותר.

האהובה:

רכילאית זו סובלת מהצורך להרגיש נאהבת ומקובלת. עבורה זוהי הצורה היחידה לחוש ביטחון עצמי. הרכילות אצלה היא מתנה שהיא מעניקה לשומעיה, כדי שיתחבבו אותה על כך. משום כך, מפיעה רכילאית זו, לא בהכרח, חומר משמיץ. נקודת המפתח בסחורה שלה, שבאמצעותה ניתן לזהות אותה: נסיונה הרצוף לספר לשומעיה מה שהיא חושבת שימצא-חן בעיניהם.

רכל די וארכל דך

מוחרת:

הזוהי, בעצם, הרכילאית הקלאסית, ה"סובלת מסקרנות חולנית לדעת כל מה ש-

בסיס זה ניתן לזהות את מחלתה של ה"מרכלת".

רכילות כבקשתך

המבדרת:

רכילאית זו מפיעה רכילות כדי להיות נערצת.

הערצה עבורה היא הפיצוי העיקרי לחרור סר הערכה עצמאית. גברת זו תנסה תמיד לספק קטעי רכילות סנסציוניים, מוזעזעים, אקזוטיים, מגרמים, מצחיקים — בקיצור, תספר הכל כדי ליצור את הרושם שהיא מקורבת ליודעי דבר, כדי לעורר צחוק או התפעלות — כדי ליצור תגובה שניתנת להתפרש כהערצה.